

Metabertsoaren nondik norakoak

Metabertso hitza ezaguna egiten al zaizu? Ezaguna ala ez, audio honetan dituzu azalpen zehatzagoak Eneko Axpe zientzialariaren ahotik.

Irudia: Gerd Altmann, Pixabay

Audioa entzun ondoren, aukeratu erantzun zuzena.

<https://labur.eus/O89VX>

1. Baieztapen hauetatik zein da okerra.

- a) Interneten behin eta berriro aurkitzen ari garen kontzeptua da metabertsoa.
- b) Kontzeptu berria da metabertsoa, oraintxe sortua eta gutxi entzuna.
- c) Interneteko erabiltzaile askok ez daki metabertsoa zer den.

2. Zein da metabertsoa zer den azaltzeko Eneko Axpek erabili duen adibidea?

- a) Metabertsoan kazetaria izan daitekeen abeslaria.
- b) Metabertsoko irratan abes dezakeen musikaria.
- c) Errealitatean kazetaria, baina metabertsoan emakume abeslari beltza izan daitekeena.

3. Audioaren arabera, pertsona batek animalia baten burua izan al dezake metabertsoan?

- a) Bai
- b) Ez
- c) Zientzialariak ez du horri buruz ezer esaten.

4. Metabertsoari buruzko zein baieztapen da okerra.

- a) Mundu birtual bat baino gehiago daude.
- b) Eskaintzen zaizkizun ereduen artean aukeratu behar duzu nolakoa izan nahi duzun: urdina, tigrea, abeslaria...
- c) Bizitzen den esperientzia gero eta errealagoa da errealitate areagotuari esker.

5. Non agertu zen lehen aldiz metabertso kontzeptua?

- a) Zientzia fikziozko film batean.
- b) Nobela batean.
- c) *Second life* euskarri digitalean.

Irudia: Riki32 Pixabay

6. Zer esaten du zientzialariak landa birtualei buruz?

- a) Nola lor daitekeen metabertsoan landa birtualak erosteko dirua.
- b) Egoiliarrek diru asko gastatzen dutela landa birtualak erosten.
- c) Badaudela milaka landa birtual erosi dituzten erabiltzaileak.

7. Zer egin du Travis Scott rap kantariak?

- a) Metabertsoan emango duen emanaldirako sarrera birtualak salgai jarri.
- b) Zuzenean emandako kontzertua metabertsora igo abatarrek nahi dutenean entzuteko.
- c) Emanaldia eskaini milioi bat abatarren aurrean.

8. Entzundakoaren arabera, zein da metabertsoa definitzeko azalpenik egokiena?

- a) Unibertsoetik kanpo dagoen mundu birtuala.
- b) Zenbait bertsolarik Interneten sortu duten espazio birtual berria.
- c) Gure unibertsoetik kanpo bizi direnekin partekatzen dugun espazioa.

HIZTEGI LAGUNGARRIA

Unibertsoetik haratago dagoen. Unibertsoetik harantzago dagoen, urrutiago dagoen.

Izan ahal zara. Izan zaitezke, badaukazu izatea, badaukazu izaterik.

Bilakatzen ari dira. Bihurtzen ari dira.

Errealitate areagotua. Gailu teknologikoen bidez (ordenagailu, telefono mugikorra...) benetako errealitate fisikoaren ikuspegi areagotu edo osatua ematen duen errealitatea.

Topatu egiten zarete. Topo egiten duzue, elkartu, alegia.

Landa birtuala erosten da. Landa-lur eremua da, alegia, online dagoen lur saila erosten da.

Enkante-etxe birtual. Salgai dagoen produktua gehien ordaintzen duenari saltzen zaion gunea.

ERANTZUNAK

1-b, 2-c, 3-a, 4-b, 5-b, 6-b, 7-c, 8-a

TRANSKRIPZIOA (00:04:37)

Manu Etxezortu esataria. Metabertsoa. Kontzeptu hori askotan entzuten ari gara azkenaldian. Eta gaizki ez legoke beste behin esplikatuko bagenu, Maixa, zer den metabertsoa.

Eneko Axpe zientzialaria. Metabertsoa.

Manu Etxezortu. Zer da hori?

Eneko Axpe. Interneten leku askotan agertzen da hitz hau: metabertsoa.

Manu Etxezortu. Metabertsoa.

Eneko Axpe. Baina konturatu naiz jendeak, edo gehiengoak, oraindik ez dakiela...

Manu Etxezortu. Hori da.

Eneko Axpe. ... zer den metabertsoa. Bueno, bi hitzekin sortutako akronimoa da. "Meta", haratago, eta "unibertso": meta-unibertso edo metabertsoa. Eta zer da? Bueno ba, kontua da Internet-belaunaldi berria...

Manu Etxezortu. Unibertsoetik haratago dagoen zerbait?

Eneko Axpe. Hori da. Hori da. Mundu birtual berriak dira. Eta adibide batekin azalduko dizut.

Manu Etxezortu. Bale.

Eneko Axpe. Adibidez, zu, Manu, mundu honetan, unibertso honetan, kazetaria zara, Euskadi Irratian egiten duzu lan, baina metabertsoan beste pertsona bat izan ahal zara. Interneteko mundu birtual batean izan ahal zara beste edonor, abatar berri bat izan ahal zara.

Manu Etxezortu. Bai?

Eneko Axpe. Esate baterako, abeslaria den emakumezko beltz bat izan ahal zara.

Manu Etxezortu. A, izan liteke hori, ez?, kantari beltz bat. Bai.

Eneko Axpe. Edo zure azala urdina izan daiteke eta tigre-burua izan. Esate baterako. Nahi zarena [duzuna] izan ahal zara metabertso honetan. Eta kontua da metabertsoa espazio birtual bat dela edo espazio birtualak direla, mundu birtual bat baino gehiago daudelako, Interneten aurkitzen dena. Eta denborarekin esperientzia multisentsoriala bilakatzen ari da. Errealitate areagotuarekin sentsazio hori gero eta errealagoa da ere bai. Zu, erabiltzaile bat zara, zara mundu birtual honetan eta beste erabiltzaileekin, beneta(z)ko erabiltzaileekin, interakzioak dituzu. Beste erabiltzaileak fisikoki, ba, beharbada, Korean edo Australian egon daitezke, baina metabertsoan topatu egiten zarete. Eta topatu egiten, egiten dira zure (zuen) abatarrek, esate baterako ba abeslari hori eta, zer dakit nik ba, lasterketa kotxe-gidari bat. Topatu egiten zarete espazio birtual horretan.

(...)

(...)

Manu Etxezortu. Metabertsoan topo egingo dugu.

Eneko Axpe. Hori da. Eta espazio berdina partekatzen duzue, espazio birtual berdin hori partekatzen duzue.

Manu Etxezortu. Bai.

Eneko Axpe. Esate baterako, hiri birtual batean. Ba, hiri birtual horrek kaleak ditu, kotxeak ditu, tabernak ditu, eta abar. Eta gelditu ahal zara pote bat hartzen taberna batean, eta, eta birtualki komunikatu ere bai, ahotsaren bitartez edo idatziz, eta abar.

Kontzeptua aspaldian sortu zen, orain dela 30 urte argitaratutako Snow Crash zientzia fikziozko eleberrian, agertu zen lehenengo aldiz, eta ja existitzen dira lehenengo mundu birtual horiek edo metabertso horiek, ez? Oso oinarritzkoak dira, garatu gabekoak... Baina lehenengoa sortu egin zen 2003. urtean, Second Life, euskaraz Bigarren Bizitza...

Manu Etxezortu. A bai.

Eneko Axpe. ... eta komunitate birtual bat sortu zen geroztik. Erabiltzaileak egoiliarak gisa ezagutzen ziren eta bueno, kontua da, ba, abatar desberdinak zituztela erabiltzaile horiek. Eta ja gaur egun mundu digital desberdinak daude, esate baterako, bideo-joko, zenbait bideo-jokotan mundu birtualak garatu egiten dira, esate baterako, Fortnite bideo-jokoa da famatuena.

Manu Etxezortu. Um. Um.

Eneko Axpe. Eta ja hor metabertso-tendentziak (joerak) ikusten ari gara. Eta bertan ere bai, unibertso edo, edo mundu birtual hauetan dirua ere badago, token birtualak, diru birtuala...

Manu Etxezortu. Negozioak egin litezke.

Eneko Axpe. Bai. Bai. Eta jendeak landa birtuala erosten du, eta jendeak erosten du landa birtuala eta milaka eta milaka dolar gastatzen ditu jendeak landa birtual hauetan, mundu birtual hauetan. Baita objektu birtualak ere bai, badaude, artea, esate baterako. Zuk margolan birtual bat erosi ahal duzu mundu honetan. Esate baterako, Sotheby's enkante famatuak ja badu enkante-etxe birtual bat. Gainera, bere, bere Londoneko enkante-etxea bezalakoa da, eta, eta ja arte birtuala saldu egin du, eta jendeak erosi egiten du arte birtual hori. Eta arte, esan nahi dut, beste arte-formatu batzuk ere bai garatu egin direla mundu birtual hauetan. Esate baterako, jendea edo jendeen abatarrek joaten dira kontzertuetara. Batzuetan ere bai sarrera birtuala ordaintzen [batzuetan baita sarrera birtuala ordainduz ere]. Esate baterako, Travis Scott rapero famatuak emandako kontzertu batera milioi bat lagun hurbildu ziren beraien abatarrekin.